

UDK 316.65-057.875:[316.776:504](497.13)
316.776:504](497.13)

Izvorni znanstveni članak

Primljeno: 25. studenog 1992.

Tko komu i zašto vjeruje u ekologiji Analiza izvora i subjekata informiranja

Benjamin Čulig
Filozofski fakultet, Zagreb

Sažetak

Dva su ekološka segmenta predmet analize u ovom radu. Prvi se odnosi na vrednovanje važnosti pojedinih izvora informiranja, dok se drugi odnosi na iskazivanje povjerenja različitim subjektima (akterima) informiranja. Nakon analize osnovnih statističkih pokazatelja nastojali smo ustanoviti odnos između između tih dvaju segmenata, kako bismo ustanovili povlači li pridavanje važnosti nekom izvoru informiranja za sobom i iskazivanje povjerenja.

Ispitivanje je provedeno u dva navrata, u razmaku od 4 godine (1988 i 1992.), na reprezentativnom slučajnom uzorku studentske populacije na dva sveučilišta u Hrvatskoj.

Metodološki gledano, ispitivali smo postojanje statistički značajnih kanoničkih relacija između latentnih dimenzija dobivenih komponentnom analizom na oba ispitivana skupa. Služili smo se standardnim multivarijantnim procedurama. Rezultati su pokazali postojanje jedne statistički značajne kanoničke relacije, koja se može iskazati na sljedeći način: ispitanici koji pridaju važnost stručnoj literaturi ekološke provenijencije, znanju na osnovi vlastita zanimanja te ozbiljno shvaćaju ekološke katastrofe, skloniji su iskazivanju povjerenja stručnjacima (znanstvenicima) i ekološkim udruženjima kad se informiraju o ekološkoj problematici.

Odatovo proizlazi: a) da se medijima ne vjeruje, iako im se pridaje važnost, b) ekološke katastrofe studentska populacija ne promatra senzacionalistički, nego ih doživljava kao ozbiljan problem, podložan znanstvenoj analizi, c) dok se znanstvenicima vjeruje, politici — čak i kad iznosi ekološke programe — ne vjeruje se, ni kad iz njezinih redova govore stručnjaci.

Zaključimo na kraju da je zajednička protumačena varijanca ispitivanih prostora relativno mala (14%), što navodi na zaključak da se oba ili jedan od ispitivanih segmenata mogu bolje objasniti drugim sadržajima.

Ključne riječi: izvori ekološkog informiranja, subjekti ekološkog informiranja

1. UVOD

Od radova koji se u širem ili užem smislu bave socijalnoekološkom problematikom najčešće se očekuje svrstavanje u jednu od dviju skupina: (a) teorijski sofisticirano obrađen ekološki problem (pa i više njih), prepoznatljive pojmovne strukture, krajnja svrha kojih je općecivilizacijska diskurzivna ekstrapolacija; (b) znanstveno-istraživački radovi »znak raspoznavanja« kojih je pomno odabran i proekološki usmjeren skup rezultata, gdje je kriterij izbora najčešće očita alarmantnost i činjenička samorazumljivost. Budući da je broj recentnijih radova obiju vrsta postao pozamašan¹, a kako

1 Samo na jednom socijalnoekološkom projektu (Ekološki aspekti društvenog razvoja) tiskano je 4 zbornika radova, 3 knjige, 1 udžbenik, 2 doktorata znanosti i bezbroj pojedinačnih tekstova. Budući da količina radova ne mora povlačiti za sobom kvalitetu, navedena dihotomija mogla bi se shvatiti pejorativno. To nam nije bila namjera, jer smo mišljenja da proces konstituiranja neke discipline (riječ je ovdje o socijalnoj ekologiji) nužno prolazi upravo ovakav put. U tom smislu smatrat ćemo korisnim svaki rad koji, čak i kad ne udovoljava baš svim znanstvenim standardima, ipak pridonosi oznanstvljivanju same discipline. Na kraju krajeva, u gornju dihotomiju uklapaju se i radovi autora ovoga teksta...

